

Wymagania edukacyjne z jęz. polskiego dla klasy VIII

Kształcenie literackie i kulturowe - obowiązują wymagania z kl. IV-VI i VII oraz:

Na ocenę dopuszczającą	Na ocenę dostateczną	Na ocenę dobrą	Na ocenę bardzo dobrą	Na ocenę celującą
	<i>To, co na ocenę dopuszczającą oraz:</i>	<i>To, co na ocenę dostateczną oraz:</i>	<i>To, co na ocenę dobrą oraz:</i>	<i>To, co na ocenę bardzo dobrą oraz:</i>
Uczeń: -Rozpozna lirykę jako rodzaj literacki. -Odróżni rodzaj literacki -liryka - od jego gatunków. -Wymieni podstawowe cechy utworów lirycznych. -Przeczyta i wyrecytuje z pamięci wskazany utwór liryczny. -Krótco omówi swoje wrażenia wywołane czytaniem utworem. -Krótco opowie, o czym jest przeczytany utwór. -Wskaże osobę mówiącą w wierszu. -Wyjaśni własnymi słowami pojęcie: podmiot liryczny. -Nazwie wartości ważne dla podmiotu lirycznego.	Uczeń: - Wymieni cechy poezji. - Przeczyta wiersz głośno i wyraźnie. - Wygłosi z pamięci wskazany wiersz, zwracając uwagę na znaki przestankowe. - Wypowie się o swoich wrażeniach wywołanych czytaniem utworem. - Wypowie się na temat przeczytanego utworu. - Opowie o osobie mówiącej (podmiocie lirycznym) w wierszu. - Stworzy drabinę wartości ważnych dla podmiotu lirycznego. - Określi nastrój wiersza.	Uczeń: - Uzasadni, dlaczego utwór należy do liryki. - Przeczyta i wygłosi z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, podejmując próbę interpretacji głosowej utworu. - Uzasadni swoje wrażenia wywołane czytaniem utworem. - Określi temat wiersza. - Opowie o sytuacji przedstawionej w wierszu. - Wyodrębni obrazy poetyckie. - Nazwie uczucia, jakie wzbudza w nim czytany utwór. - Wskaże cechy podmiotu lirycznego. - Przedstawi myśli i uczucia osoby mówiącej w wierszu. - Porówna wartości ważne dla podmiotu lirycznego ze swoimi.	Uczeń: - Wyjaśni, na czym polega język poezji. - Odczyta i zarecytuje wiersz z pamięci, dostosowując interpretację głosową do jego tematu i stylu. - Uzasadni swoje wrażenia wywołane czytaniem utworem, odnosząc się bezpośrednio do tekstu. - Scharakteryzuje osobę mówiącą w wierszu. - W ciekawy sposób opowie o przedstawionej sytuacji. - Omówi problematykę utworu. - Porówna doświadczenia podmiotu lirycznego ze swoimi własnymi. - Opowie o adresacie i bohaterze utworu.	Uczeń: - Przedstawi informacje o wierszu w dowolnie wybranej formie, w tym także w formie interaktywnej. - Zarecytuje wiersz z pamięci, wzbogacając go gestami, mimiką, rekwizytami lub muzyką. - Porówna swoje wrażenia na temat utworu z odczuciami innych osób. - Samodzielnie przeprowadzi analizę i interpretację wiersza, wykorzystując różne techniki uczenia się. - Scharakteryzuje podmiot liryczny, odwołując się do treści utworu i kontekstów.

-Nazwie bohatera lirycznego w wierszu. -Wyjaśni własnymi słowami pojęcia: adresat/odbiorca utworu. -Odróżni wers od strofy (zwrotki). -Wymieni nazwy środków artystycznych: epitet, porównanie, przenośnia, wyraz dźwiękonaśladowczy, uosobienie, apostrofa, ożywienie, symbol, neologizm. -Wskaże w wierszu epitety, porównania i wyrazy dźwiękonaśladowcze. -Wymieni i rozpozna elementy rytmizujące wypowiedź: wers, strofa, rym, rytm. - Rozpozna po tytułach utworów ich gatunki literackie: hymn, pieśń, fraszka, satyra. - Wyjaśni własnymi słowami, co to jest fraszka i pieśń. - Sformułuje temat utworu na podstawie przeczytanego tekstu. - Wyjaśni własnymi słowami, co to jest literatura piękna.	- Stworzy interpretację utworu poprzez przekład intersemiotyczny, np.: rysunek, drama, spektakl teatralny. - Nazwie wyrazy wskazujące na podmiot liryczny i adresata. - Krótko wyjaśni, kim jest podmiot liryczny.. - Krótko wyjaśni, kim jest adresat utworu. - Krótko wyjaśni, kim jest bohater utworu. - Odróżni podmiot liryczny od adresata i bohatera utworu. - Odczyta wers, w którym znajduje się zwrot do adresata. - Wskaże metafory, uosobienia, ożywienia, neologizmy w omawianych tekstach. - Wskaże rymy w wierszu. - Odróżnia elementy rytmizujące wypowiedź: wers, strofa, rym, rytm. - Podzieli wersy na sylaby i poda ich liczbę. - Wymieni niektóre cechy utworów lirycznych: hymn, pieśń, fraszka, satyra. - Wyjaśni pojęcie:	- Krótko opisz adresata i bohatera lirycznego utworu. - Zaprezentuj, jak rozumie omawiany utwór, w tym w formie przekładu intersemiotycznego, np.: rysunek, drama, spektakl teatralny. - Porównaj i nazwij rymy w dwóch dowolnie wybranych strofach. - Rozpozna w wierszu porównania homeryckie, alegorię, symbol, eufemizm, inwokację. - Wymieni wszystkie cechy gatunkowe: hymnu, pieśni, fraszki, satyry. - Wyjaśni, na czym polega ironia. - Dostrzegaj ironię w wierszu. - Wyjaśni funkcję ironii w omawianych utworach. - Sformułuj przesłanie utworu. - Dostrzegaj różne konteksty w omawianych utworach. - Posługuj się biografią autora do omówienia utworu. - Zadaj pytania	- Wyjaśni przesłanie utworu. - Wyjaśni znaczenie przenośni w tekście. - Uzasadnij swoje rozumienie utworu. - Rozpozna funkcje epitetów, porównań, uosobień, metafor, porównań homeryckich, neologizmów, symboli, eufemizmów, alegorii. - Odróżnij informacje ważne od mniej istotnych. - Samodzielnie wskaż elementy rytmizujące wypowiedź: wers, strofa, rym, rytm. - Wskaż cechy gatunkowe omawianego utworu i je omów. - Omów funkcje i znaczenie ironii w wierszu. - Ocenij aktualność przesłania utworu. - Sformułuj pytania do hipotezy interpretacyjnej dotyczącej wiersza. - Nawiąż w trakcie wypowiedzi do kontekstu historycznego, biograficznego, filozoficznego, kulturowego	- Opisz adresata i bohatera utworu, odnosząc się do jego treści. - Wyjaśni funkcje środków artystycznych użytych w utworze. - Szczegółowo omów sytuację przedstawioną w wierszu, odwołując się do swoich doświadczeń. - Dokonaj interpretacji wiersza i uzasadnij swoje stanowisko, odnosząc się do tekstu, w tym kontekstów. - Porównaj podmiot liryczny z adresatem i bohaterem wiersza, wyciągając odpowiednie wnioski. - Rozpozna hymn, pieśń i fraszkę wśród innych gatunków literackich. - Zbadaj utwór w celu udowodnienia lub obalenia swojej i innych hipotezy interpretacyjnej. - W interpretacji utworów literackich będzie odwoływać się do wartości uniwersalnych związanych
---	---	--	--	--

Odróżni utwór wierszowany od utworu epickiego i dramatu. - Poda własnymi słowami przesłanie utworu.	problem utworu. - Rozpozna nastrój i tematykę fraszek i pieśni.	dotyczące utworu.	omawianych utworów lirycznych.	z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi i etycznymi.
---	--	-------------------	--------------------------------	---

- Wskaże w omawianych utworach elementy historyczne. - Wymieni utwory i autorów z Podstawy programowej.	- Wyjaśni swoimi słowami, co to jest ironia. - Rozpozna przesłanie utworu i wypowie się na temat jego aktualności. - Wymieni wydarzenia historyczne w omawianych utworach. - Wyjaśni słowo kontekst i wymieni rodzaje kontekstów. - Zna wybrane elementy z Życia autorów utworów wskazanych w Podstawie Programowej.		- Wskaże nawiązania biograficzne w omawianych utworach.	- Wykorzysta w interpretacji tekstów literackich wiedzę o historii i kulturze. - Włączy do interpretacji utworów literackich odpowiednie konteksty, takie jak biograficzny, historyczny, historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny i społeczny.
---	---	--	---	--

Na ocenę dopuszczającą	Na ocenę dostateczną	Na ocenę dobrą	Na ocenę bardzo dobrą	Na ocenę celującą
	<i>To , co na ocenę dopuszczającą oraz:</i>	<i>To , co na ocenę dostateczną oraz:</i>	<i>To, co na ocenę dobrą oraz:</i>	<i>To, co na ocenę bardzo dobrą oraz:</i>

Uczeń: - Czyta utwory literackie. - Odróżni utwory należące do różnych rodzajów literackich. - Wie, że epika to jeden z trzech rodzajów literackich. - Wymieni elementy świata przedstawionego: czas, miejsce akcji, bohaterowie, wydarzenia. - Rozpozna fikcję literacką.	Uczeń: - Czyta utwory głośno i wyraźnie. - Wymieni cechy utworu epickiego. - Opisz wybrane elementy świata przedstawionego. - Wskaż i odróżni elementy realistyczne i fantastyczne w przeczytanych utworach.	Uczeń: - Czyta utwory, zwracając uwagę na znaki interpunkcyjne. - Rozpozna rodzaj literacki czytanego tekstu- epikę. - Zidentyfikuje czytany utwór jako opowiadanie, powieść, pamiętnik czy epos. - Opisz wszystkie elementy świata przedstawionego.	Uczeń: - Czyta utwory z odpowiednią artykulacją. - Analizuje elementów świata przedstawionego i formułuje wnioski z tej analizy. - Wyjaśni różnice między elementami realistycznymi a fantastycznymi w czytanych utworach.	Uczeń: - Porównaj elementy świata przedstawionego w różnych utworach literackich. - Dowodzi przynależności czytanego utworu do określonego rodzaju i gatunku literackiego, podając odpowiednie przykłady z tekstu.
--	---	---	--	---

- Wskaże elementy realistyczne (rzeczywiste) w omawianych utworach. - Wymieni wybrane gatunki literackie: opowiadanie, powieść, pamiętnik, epopeja. - Nazwie elementy budowy utworu: tytuł. - Wymieni wybrane wydarzenia omawianego utworu. - Rozpozna bohatera. - Wymieni bohaterów utworu. - Zna pojęcia narratora i narracji. - Rozpozna wątek główny w utworze. - Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst. - Rozpozna znaczenie dosłowne w tekście. - Opowiada swoimi słowami o treści utworu, zachowując kolejność wydarzeń. - Wie, że tekst może mieć znaczenie przenośne. - Powie swoimi słowami, co to jest alegoria. - Wymieni cechy bohatera. - Wie, jakie jest przesłanie utworu. - Nazwie wartości ważne dla Polaków w omawianych utworach.	- Wymieni cechy gatunkowe opowiadania, powieści, pamiętnika, epopei. - Wyszuka w tekście określone informacje. - Rozpozna elementy budowy utworu- tytuł. - Ustali kolejność wydarzeń w utworze. - Nazwie rodzaj narratora i narracji. - Rozpozna rodzaje bohaterów w utworze. - Przedstawi bohatera utworu. - Wymieni niektóre cechy bohaterów. - Rozpozna wątki poboczne. - Wypowie się na temat przeczytanego utworu. - Wskaże wartości ważne dla bohaterów w omawianych utworach. - Omówi postawę bohatera. - Rozpozna informacje ważne w utworze. - Stworzy własną interpretację utworu poprzez przekład intersemiotyczny, np.: rysunek, drama, spektakl teatralny. - Rozpozna alegorię. - Rozpozna przesłanie utworu.	- Wskaże i odróżni elementy realistyczne od fantastycznych w omawianych utworach. - Rozpozna elementy budowy utworu- puenta. - Zrelacjonuje wybrane wydarzenia fabuły. - Scharakteryzuje narratora utworu. - Określi rodzaj bohatera: główny i drugoplanowy. - Wymieni większość cech bohaterów. - Zbierze informacje o bohaterze utworu. - Uzasadni rodzaj narracji: pierwszoosobowej i trzecioosobowej. - Omówi wątek główny. - Określi doświadczenia bohaterów literackich. - Oceni bohaterów literackich. - Rozpozna informacje mniej istotne w utworze. - Odróżni fakty od opinii. - Zaprezentuje własne rozumienie utworu poprzez przekład intersemiotyczny, np.: rysunek, drama, spektakl teatralny. - Wymieni przykłady alegorii. - Wymieni przyczyny niepowodzeń bohatera.	- Uzasadni przynależność utworu do epiki oraz gatunkową jako opowiadanie, powieść, pamiętnik lub epopeję. - Zidentyfikuje elementy budowy utworu- punkt kulminacyjny. - Rozpozna związki przyczynowo - skutkowe w utworze. - Wskaże cechy narratora w zależności od rodzaju narracji. - Określi typ bohatera w omawianym utworze. - Dokona analizy relacji między bohaterami utworu. - Uzasadni cechy bohaterów na podstawie treści utworu. - Selekcjonuje i porządkuje informacje dotyczące bohatera. - Odróżni bohatera głównego od drugoplanowego. - Dokona analizy fragmentu utworu w celu określenia rodzaju narracji. - Określi tematykę utworu. - Omówi wątki poboczne w utworze. - Porówna doświadczenia bohaterów literackich ze	- Identyfikuje funkcje elementów budowy utworu, takich jak tytuł, puenta i punkt kulminacyjny. - Zaprezentuje, zgodnie z własnym pomysłem i z użyciem narzędzi interaktywnych, wzajemne zależności między wydarzeniami w utworze. - Porówna narratorów w różnych utworach literackich. - Scharakteryzuje bohatera w analizowanym utworze, w tym z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych. - Porówna narrację pierwszoosobową z trzecioosobową i przedstawi swoje wnioski. - Określi problematykę utworu i zaprezentuje ją w twórczy sposób. - Rozwiąże konflikty wewnętrzne i/lub zewnętrzne, stosując różne techniki, w tym zasadę win-win. - Odwoła się do wartości uniwersalnych związanych z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi i etycznymi w
---	---	--	---	--

			swoimi własnymi.	interpretacji utworów literackich.
--	--	--	------------------	------------------------------------

- Dostrzega elementy historyczne w omawianych utworach. - Wymieni autorów utworów z Podstawy programowej.	- Stworzy drabinę wartości ważnych dla Polaków na przestrzeni dziejów. - Wymieni wydarzenia historyczne w omawianych utworach. - Wyjaśni swoimi słowami pojęcie kontekstu i wymieni rodzaje kontekstów. - Wymieni elementy z Życia wybranych autorów utworów wskazanych w Podstawie Programowej.	- Wypowie się na temat przesłania utworu. - Porówna wartości ważne dla Polaków ze swoimi. - Dostrzeże różne konteksty w omawianych utworach. - Dostrzeże nawiązania biograficzne w omawianych utworach.	- Rozróżni informacje ważne od mniej istotnych. - Porówna treść czytanych utworów z własnymi doświadczeniami. - Wyjaśni funkcje alegorii w utworze. - Oceni postawy bohaterów oraz przyczyny ich niepowodzeń. - Sformułuje przesłanie utworu. - Nawiąże do kontekstów: historycznego, biograficznego, filozoficznego i kulturowego przy omawianiu utworów literackich. - Wykorzysta z biografii autora do omówienia utworu.	- Wykorzysta wiedzy o historii i kulturze w interpretacji tekstów literackich. - Wykorzysta biografię autora w interpretacji utworu. - Wyjaśni wpływ kontekstu historycznego i historycznoliterackiego na treść i formę utworów literackich. - Porówna utwory literackie z różnych kultur i epok, uwzględniając kontekst kulturowy, filozoficzny i społeczny.
--	---	--	---	--

Utwory dramatyczne i synkretyczne obowiązują wymagania z kl. IV-VI i VII.

Na ocenę dopuszczającą	Na ocenę dostateczną	Na ocenę dobrą	Na ocenę bardzo dobrą	Na ocenę celującą
	<i>To , co na ocenę dopuszczającą oraz:</i>	<i>To , co na ocenę dostateczną oraz:</i>	<i>To, co na ocenę dobrą oraz:</i>	<i>To, co na ocenę bardzo dobrą oraz:</i>

Uczeń: - Określi tematykę tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego oraz dzieła sztuki	Uczeń: - Wyszuka w tekście potrzebne informacje.	Uczeń: - opíše sytuację przedstawioną na obrazie grafice, rzeźbie, fotografii, - nazwie emocje, które mogą	Uczeń: - Opowie w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie, grafice, rzeźbie, fotografii.	Uczeń: - Uzasadnia własne zdanie na temat sytuacji z obrazu grafiki rzeźby, fotografii.
--	--	---	--	---

(obrazu, grafiki, rzeźby, fotografii). - Nazwie swoje wrażenia wywołane obrazem, grafiką, rzeźbą, fotografią. - Wymieni elementy obecne na obrazie, grafice, rzeźbie lub fotografii. - Wymieni różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową i publicystyczną. - Nazwie gatunki dziennikarskie: reportaż, wywiad, artykuł, felieton. - Rozpozna wywiad, reportaż i artykuł wśród innych gatunków publicystycznych.	- Zaprezentuje wybrane elementy ukazane na obrazie, grafice, rzeźbie lub fotografii. - Wymieni realistyczne i fantastyczne elementy obecne na obrazie. - Zacytuje właściwe fragmenty z tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego. - Rozpozna gatunki dziennikarskie: reportaż, wywiad, artykuł, felieton. - Wymieni i podejmie próbę oceny wartości estetycznych w poznanych tekstach kultury.	odczuwać postacie z obrazu, grafiki, rzeźby, fotografii, - określi uczucia, jakie wywołuje obraz grafika, rzeźba, fotografia, - przedstawi własne rozumienie tekstu kultury, - wskaże cechy tekstów kultury, - określa funkcje literatury pięknej, naukowej i popularnonaukowej, - określa podstawowe cechy gatunków dziennikarskich: reportaż, wywiad, artykuł, felieton.	- Opíše umieszczone na obrazie grafice, rzeźbie, fotografii, elementy. - Zaprezentuje własne rozumienie dzieła sztuki. - Wyszuka w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych. - Porówna dzieła sztuki (obraz, grafika, rzeźba, fotografia). - Porówna scenę, postać przedstawioną na obrazie, grafice, fotografii z opisaną w utworze.	- Wypowiada się na temat elementów sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch, - Dokonuje przekładu intersemiotycznego, np. tworzy i opowiada historię, która mogłaby się wydarzyć w miejscu ukazanym na obrazie grafice, rzeźbie, fotografii, - Prezentuje interpretację dzieła sztuki (obraz, grafika, rzeźba, fotografia) wg własnego pomysłu, w tym w formie interaktywnej.
---	---	--	---	---

Kształcenie językowe- obowiązują wymagania z kl. IV-VI i VII oraz:

	Na ocenę dostateczną	Na ocenę dobrą	Na ocenę bardzo dobrą	Na ocenę celującą
--	----------------------	----------------	-----------------------	-------------------

Na ocenę dopuszczającą	To , co na ocenę dopuszczającą oraz:	To , co na ocenę dostateczną oraz:	To, co na ocenę dobrą oraz:	To, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
Uczeń: - Odróżni zdanie od równoważnika zdania.	Uczeń: - Odróżni wypowiedzenie pojedyncze i złożone od wielokrotnie złożonego.	Uczeń: - Ułoży bezbłędnie zdanie złożone i imiesłowny równoważnik zdania.	Uczeń: - Analizuje wypowiedzenia złożone.	Uczeń: - Tworzy i analizuje wypowiedzenia wielokrotnie

- Ułoży zdanie i równoważnik zdania. - Rozpozna zdanie pojedyncze, złożone wielokrotnie złożone. - Odróżni wypowiedzenie złożone od pojedynczego. - Nazwie terminy: mowa zależna i mowa niezależna.	- Ułoży bezbłędnie zdanie pojedyncze i równoważnik zdania. - Przekształci zdanie na równoważnik zdania i odwrotnie. - Odróżni imiesłowny równoważnik zdania od zdania złożonego. - Wymieni rodzaje zdań współrzędnie złożonych i zdań podrzędnie złożonych. - Dostrzeże potrzebę stosowania przecinka rozdzielającego zdania składowe w zdaniu złożonym i wielokrotnie złożonym. - Rozpozna imiesłowny równoważnik zdania, - Odróżni mowę zależną od mowy niezależnej.	- Stworzy zdanie wielokrotnie złożone ze zdań pojedynczych. - Przekształci imiesłowny równoważnik zdania na zdanie złożone i odwrotnie. - Rozpozna rodzaje wypowiedzeń złożonych i wielokrotnie złożonych. - Wymieni zasady interpunkcji w zdaniu złożonym, wielokrotnie złożonym i imiesłownym równoważniku zdania. - Przekształci mowę zależną na niezależną i odwrotnie. - Dostrzeże błędy językowe w zakresie budowy zdań pojedynczych i równoważników zdań.	- Przekształca zdanie złożone współrzędnie bądź podrzędnie na wypowiedzenia wielokrotnie złożone. - Stosuje w wypowiedzi zdania złożone podrzędnie oraz imiesłowny równoważnik zdania. - Stosuje zasady interpunkcji w zakresie wypowiedzenia złożonego i wielokrotnie złożonego. - Poprawnie przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie. - Przy zapisie dialogu stosuje poprawną interpunkcję. - Dostrzeże błędy językowe w zdaniach złożonych	złożone, wskazując na różne ich funkcje i zastosowania. - Bezbłędnie i świadomie stosuje zdanie, równoważnik zdania oraz imiesłowny równoważnik zdania w swoich wypowiedziach. - Bezbłędnie stosuje zasady interpunkcji w zdaniach złożonych, wielokrotnie złożonych i imiesłownym równoważniku zdania. - Redaguje tekst, w którym wypowiedzi bohaterów zapisuje w formie mowy niezależnej. - Poprawia błędy językowe w zdaniach złożonych i wielokrotnie złożonych.
---	--	--	---	--

			i wielokrotnie złożonych.	
--	--	--	---------------------------	--

Kształcenie językowe

Na ocenę dopuszczającą	Na ocenę dostateczną	Na ocenę dobrą	Na ocenę bardzo dobrą	Na ocenę celującą
	<i>To , co na ocenę dopuszczającą oraz:</i>	<i>To , co na ocenę dostateczną oraz:</i>	<i>To, co na ocenę dobrą oraz:</i>	<i>To, co na ocenę bardzo dobrą oraz:</i>
Uczeń: - Zna terminy: synonim, antonim, homonim, wyrazy	Uczeń: - Wyjaśni pojęcia: synonim, antonim, neologizm i archaizm,	Uczeń: - Wskaże związki frazeologiczne w utworze.	Uczeń: - Utworzy synonimy, antonimy konkretnych słów.	Uczeń: - Funkcjonalnie wykorzysta zdobytą wiedzę.

wieloznaczne, archaizmy, neologizmy, eufemizmy, kolokwializm, związek frazeologiczny, gwara, styl. - Rozpozna synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne, archaizmy, neologizmy, eufemizmy, słownictwo wartościujące. - Odróżni wyrazy bliskoznaczne od wyrazów pokrewnych. - Rozpozna archaizmy wśród innych wyrazów. - Odróżni synonim od antonimu. - Wyjaśni swoimi słowami, co to jest styl językowy. - Wymieni różne rodzaje stylów.	kolokwializm, związek frazeologiczny, gwara, styl. - Odróżni archaizmy od neologizmów. - Rozpozna związki frazeologiczne i kolokwializmy. - Wyjaśni znaczenie wybranych związków frazeologicznych. - Rozpozna archaizmy w utworze. - Rozpozna różnice między językiem mówionym, pisanym, oficjalnym i nieoficjalnym. - Rozpozna różnice między językiem ogólnonarodowym a odmianami terytorialnymi, zawodowymi i środowiskowymi. - Odróżni zdrobnienia od zgrubień. - Rozpozna różne rodzaje stylów. - Wymieni środki językowe charakterystyczne dla różnych stylów.	- Rozumie ich znaczenie. - Wymieni przykłady neologizmów, archaizmów, zdrobnień, zgrubień, kolokwializmów, związków frazeologicznych, eufemizmów, - Odróżni, homonimy, wyrazy wieloznaczne, eufemizmy, słownictwo wartościujące. - Wyróżnia środowiskowe i regionalne odmiany języka. - Wymieni różne sposoby wzbogacania słownictwa. - Rozpozna i omówi wyznaczniki stylu językowego. - Rozpozna wyrazy i sformułowania gwarowe. - Omówi różne rodzaje stylów.	- Wyjaśni różnice między neologizmem a archaizmem, zdrobnieniem a zgrubieniem. - Rozpozna w tekście związki frazeologiczne i wyjaśni ich znaczenie. - Rozpozna w tekście kolokwializmy. - Wyjaśni, na czym polega różnica między językiem mówionym, pisanym, oficjalnym i nieoficjalnym. - Wyjaśni różnice między językiem ogólnonarodowym a odmianami terytorialnymi, zawodowymi i środowiskowymi. - Zastosuje różne sposoby wzbogacania słownictwa. - Wskaże w tekście środki językowe charakterystyczne dla różnych stylów.	- Urozmaici język swojej wypowiedzi. - Na bieżąco wzbogaca swoje słownictwo, - Dokonuje korekty błędów swoich i innych. - Stworzy wypowiedź w odpowiednim stylu językowym. - Przekształci tekst z gwary na język ogólnopolski.
---	---	--	---	---

Na ocenę dopuszczającą	Na ocenę dostateczną	Na ocenę dobrą	Na ocenę bardzo dobrą	Na ocenę celującą
	<i>To , co na ocenę dopuszczającą oraz:</i>	<i>To , co na ocenę dostateczną oraz:</i>	<i>To, co na ocenę dobrą oraz:</i>	<i>To, co na ocenę bardzo dobrą oraz:</i>
Uczeń: – Wyjaśni swoimi słowami, na czym polega etykieta językowa. – Wymieni zasady etykiety językowej. – Rozpozna pojęcie norma językowa. – Wie, że istnieje norma wzorcowa i norma użytkowa. – Wyjaśni swoimi słowami pojęcie błędu językowego. – Z pomocą nauczyciela wymieni niektóre rodzaje błędów językowych. – Wie, że istnieje w języku perswazja oraz manipulacja. – Dostrzega manipulację językową. – Wyjaśni , na czym polega dyskusja. – Wymieni zasady dyskusowania. – Podejmie próby dyskusji.	Uczeń: - Rozumie, na czym polega etykieta językowa. - Zastosuje zasady etykiety językowej. - Wyjaśni, co to jest norma językowa i błąd językowy. - Odróżni normę wzorcową od normy użytkowej. - Dostrzega błędy językowe w swoich i innych wypowiedziach. - Wymieni rodzaje błędów językowych. - Wymieni cechy i funkcje tekstów reklamowych, - Odróżni perswazję od manipulacji językowej. - Rozpozna środki służące manipulacji. - Wymieni środki retoryczne stosowane w dyskusji. - Wyrazi opinię na temat zjawisk językowych i ochrony polszczyzny. - Zabierze głos w dyskusji.	Uczeń: - Rozpoznaje wypowiedzi zawierające elementy pozytywnie wpływające na osiągnięcie porozumienia. - Wyjaśni, czym jest norma językowa. - Wyjaśni różnicę między normą wzorcową a normą użytkową. - Rozpoznaje różne rodzaje błędów językowych. - Przekształci wypowiedzi tak, by usunąć błędy językowe. - Wskaże różnice między perswazją a manipulacją. - Wymieni środki służące manipulacji. - Wymieni odmiany dyskusji. - Weźmie udział w różnych formach dyskusji. - Przedstawi argumenty. - Wyjaśni, na czym polega kultura języka. - Wymieni przykłady mody językowej.	Uczeń: - Komentuje zachowania osób w kontekście językowych sposobów porozumiewania się. -Wymieni przykłady wskazujące różnice między normą wzorcową i normą użytkową. - Wyjaśni różnicę między perswazją a manipulacją. - Wskaże w tekście środki służące manipulacji. - Zastosuje w dyskusji środki retoryczne. - Przekształci wypowiedzi tak, by usunąć błędy językowe. - Zastąpi słownictwo modne synonimami. - Uzasadni opinię na temat zjawisk językowych i ochrony polszczyzny.	Uczeń: - Analizuje wypowiedzi bohaterów pod kątem dążenia do porozumienia. - Poprawi błędy w pracach swoich i kolegów/ koleżanek. - Wykorzysta wiedzę o komunikacji językowej i kulturze języka na co dzień. - Świadomie posługuje się perswazją. - Nie poddaje się manipulacji językowej ani jej nie używa. - Bierze udział w debacie.

Tworzenie wypowiedzi- obowiązują wymagania z klas IV-VI i VII oraz:

Na ocenę dopuszczającą	Na ocenę dostateczną	Na ocenę dobrą	Na ocenę bardzo dobrą	Na ocenę celującą
	<i>To , co na ocenę dopuszczającą oraz:</i>	<i>To , co na ocenę dostateczną oraz:</i>	<i>To, co na ocenę dobrą oraz:</i>	<i>To, co na ocenę bardzo dobrą oraz:</i>
Uczeń: - Pod kierunkiem nauczyciela/ kolegów / koleżanek i/ lub posługując się schematem stworzy rozprawkę, opowiadanie twórcze, przemówienie. - Rozpozna podanie, CV, Życiorys, list motywacyjny. - Stworzy podanie, CV, Życiorys, list motywacyjny posługując się schematem i/ lub pod kierunkiem nauczyciela/ kolegów/ koleżanek. - Wymieni cechy przemówienia i cel stosowania tej formy wypowiedzi. - Wymieni rodzaje argumentów.	Uczeń: - Napisze rozprawkę z tezą, w której zastosuje argumenty częściowo zilustrowane przykładami. - Napisze logicznie uporządkowane logicznie opowiadanie twórcze z częściowo właściwą kompozycją. - Napisze przemówienie, w którym zastosuje argumenty częściowo zilustrowane przykładami. - Sformułuje cel przemówienia i argument. - Odróżni przykład od argumentu. - Dobierze argumenty i zwroty	Uczeń: - Napisze rozprawkę z tezą, trafnymi argumentami zilustrowanymi przykładami. - Napisze logicznie uporządkowane opowiadanie twórcze z właściwą kompozycją i co najmniej 4 elementami urozmaicania stylu. - Napisze przemówienie zawierające cel. - Zastosuje trafne argumenty odwołujące się do logiki i/lub uczuć. - Zilustruje argumenty przykładami. - Podejmie próbę uporządkowania wywodu argumentacyjnego.	Uczeń: - Napisze bezbłędnie rozprawkę z wnikliwymi i uporządkowanymi argumentami oraz wnioskami. - Napisze spójne, poprawne kompozycyjnie opowiadanie twórcze, w którym zastosuje co najmniej 5 elementów urozmaicania stylu. - Napisze bezbłędnie przemówienie ze wszystkimi elementami kompozycyjnymi. - Uporządkuje argumenty. - Napisze wnikliwe argumenty odwołujące się do logiki i/lub uczuć. - Sformułuje wnioski. - Uporządkuje wywód	Uczeń: - Samodzielnie i bezbłędnie napisze rozwiniętą rozprawkę z tezą i/lub hipotezą, w której zastosuje pogłębioną i wnikliwą argumentację oraz wnioski częściowe i wniosek uogólniający wywód argumentacyjny. - Samodzielnie i bezbłędnie napisze spójne, ciekawe opowiadanie, w którym zastosuje 6 elementów urozmaicania stylu. - Samodzielnie i bezbłędnie napisze rozwinięte przemówienie, uwzględniając wszystkimi wymogami

- Wymieni dwa zwroty do słuchaczy.	do słuchaczy. - Stworzy plan kompozycyjny swojej wypowiedzi. - Odróżni podanie od CV, życiorysu i listu motywacyjnego. - Napisze podanie, CV, życiorys, list motywacyjny. - Wymieni środki językowe nadające spójność tekstowi. - Przekształci tekst tak, by tworzył logiczną całość.	- Podejmie próbę wnioskowania. - Zastosuje odpowiednie zwroty do słuchaczy. - Zastosuje w przemówieniu co najmniej dwa środki retoryczne, inne niż apostrofa. - Napisze podanie, list motywacyjny, życiorys, CV, w których poda wszystkie wymagane elementy dla tych form wypowiedzi.	argumentacyjny. - Zhierarchizuje argumenty w swojej pracy. - Zgadza się z cudzym poglądem lub polemizuje z nim rzeczowo, uzasadniając własne zdanie. - Sformułuje przewidywany kontrargument. - Funkcjonalnie korzysta ze zwrotów do słuchaczy. - Używa co najmniej 3 środków retorycznych w przemówieniu. - Napisze poprawnie, w tym w formie elektronicznej podanie, list motywacyjny, życiorys, CV. - Wykorzystuje wskazówki nauczyciela, kolegów/koleżanek do poprawy podania, CV, listu motywacyjnego i innych form wypowiedzi.	formalnymi tej formy wypowiedzi. - Zastosuje w pogłębioną i wnikliwą argumentację. - Zredaguje wnioski częściowe i wniosek uogólniający. - Samodzielnie analizuje i interpretuje tekst w celu autokorekty. - Koryguje własne błędy i innych związane z tworzeniem form wypowiedzi. - Samodzielnie i bezbłędnie stworzy samo pisma użytkowe.
---	--	--	---	--